

[Hans Rasmussen.]

udvikling, arbejdsmarkedets organisationer går ind i. I det øjeblik lønfastsættelsen kan blive en kasterbold mellem de politiske partier, kan det åbne visse perspektiver, som ikke i øjeblikket kan overskues. På den anden side, når landet for tiden befinder sig i en sådan situation, at vi sidste år anvendte et beløb på 1½ milliard kroner ud over, hvad vi kunne tage indtægter hjem for, så kunne lovgivningen ikke sidde passiv med det resultat, at der bryder en omfattende arbejdskrig løs medførende en stærk ordredgang og i dens kølvand en arbejdsløshed af mere permanent karakter.

Hovedsynspunktet hos regeringen er derfor bevarelse af den fulde beskæftigelse, men også, at man kommer de lavestlønnede arbejdere til hjælp som rigtigt påpeget af formandskabet inden for det økonomiske råd, og dette har også stærk tilslutning fra ledende politikere i denne sal. Det ville være fejlagtigt, om de lavtlønnede arbejdere blot skulle hjælpes gennem den sociale lovgivning, for social understøttelse er ikke noget attråværdigt i forbindelse med arbejdsløn. Arbejdslønningerne må simpelt hen udredes af produktionen, og det er også det, regeringen i sit lovforslag tager sigte på.

Inden for Dansk Arbejdsgiverforening har man den opfattelse, at de millionbeløb, der er stillet til rådighed for de mange tusind arbejdere, er for store. Når man ser hen til de beregninger om produktionsudviklingen, der har fundet sted, er der ingen, der med god grund kan kritisere regeringen for den balance, som man her søger opretholdt mellem produktion og lønninger.

Når det er blevet vanskeligere at finde forståelse mellem parterne på arbejdsmarkedet, skyldes det også, at vedtagne forbedringer af forskellig karakter på dette område øjeblikkelig bliver lagt til grund for alle øvrige indtægtsdannelse i samfundet endog inden for omfangsrige kredse med en stærkt stigende løntendens. Det er givet, at en sådan spiral skaber vanskeligheder.

I denne forbindelse bør bemærkes, at den hurtigste og bedste statistik over indkomst-udviklingen har man over arbejdernes lønninger, hvorimod det har været vanskeligt gennem statistik at komme til bunds i,

hvad andre erfterhånden har opnået i fortjenester.

Det økonomiske råds formandskab har udarbejdet en oversigt over indkomst-udviklingen for en lang række af grupper i samfundet. Oplysningerne er foreløbige og langt fra udtømmende, men det fremgår klart, at der har fundet en indtægtsstigning sted i befolkningsgrupperne, når man altså ser bort fra landbruget.

I perioden 1955-62 er arbejdernes gennemsnitlige timefortjeneste efter vore beregninger steget med 68 pct., et par procent højere efter formandskabets beregninger. Men der er i den samme periode sket en forkortelse af arbejdstiden, der udgør 6 pct., og når dette tages i betragtning, er arbejdernes samlede årsløn rundt regnet steget med ca. 60 pct.

For statstjenestemændene synes den gennemsnitlige stigning at have ligget lidt højere, og for privat ansatte funktionærer viser arbejdsledernes statistik, at man her knap har kunnet følge med arbejderne.

Hvis vi undersøger det økonomiske råds oplysninger om de private næringsdrivendes indtægter, tyder det på, at disse i hvert fald er steget mere end arbejdernes. For industriens vedkommende er det restbeløb, der bliver tilbage af omsætningen, efter at der er afholdt udgifter til materialer, brændsel samt lønninger såvel til arbejdere som til funktionærer, fra året 1955 til 1962 steget med 70 pct., og det kan vel tages som udtryk for, at industriens nettoindtægt ikke er steget mindre.

For engroshandelens vedkommende er bruttoindtægten steget med 76 pct., medens detailhandelens bruttoindtægt er steget med 73 pct., men da detailhandelens omsætning på grund af den store aktivitet i samfundet er steget stærkt i 1962, må vi gå ud fra, at detailhandelens indtægter sandsynligvis er steget lige så stærkt som engroshandelens.

Der er således ingen, der med god grund kan beskyldes lønmodtagerne for, at det er dem, der tager den store bid af samfundskagen.

Når man fra et vist politisk hold så stærkt har lagt op til, at hvis arbejdsgiverne ikke frivilligt giver indrømmelser, skal deres modstand brydes gennem om-